ఏటిపాలైన యవ్వనం

వర్షం!

కుండలతో దిమ్మరించినట్టు ఒకటే వర్షం.

ఎక్కడా ఏ వస్తువూ కనిపించడం లేదు. ప్రతి ప్రాణికంటికి, ఎదుటి వస్తువుకూ మధ్య వర్షం తెర. ఆతెరల వెనక కనిపించీ కనిపించనట్టు దాగుడు మూతలాడే వస్తువులు. ఎన్ని వర్షం తెరలో! లెక్కలేనన్ని తెరల్ని లెక్క పెట్టాలంటే ముందుగా అక్కడ ఎన్ని ప్రాణులున్నాయో తెలుసుకోవాలి. అన్ని ప్రాణుల్నీ లెక్కలోకి తీసుకోకూడదు. చూస్తున్నవి మాత్రమే కావాలి. కలుగుల్లో నిద్ర పోతున్నవీ, కళ్లు మూసుకున్నవీ పనికిరావు. అలాగే వస్తువులూనూ. ఒకదాన్ని ఒకటి ఆవరించి పూర్తిగా కప్పేయకుండా కొద్దిగా నన్నా కనిపించే వస్తువుల్నే లెక్కపెట్టాలి. అప్పటికీ యింకా ఓ చిక్కు మిగిలిపోయే వుంది. పది వస్తువులకీ అడ్డుగా ఒకే తెర వుండొచ్చు. ఒకేతెర పది చూపులకీ అడ్డుపడొచ్చు. లెక్కించడం కష్టమే! అందుకని ఒకేతెర మడతలు పడి అన్ని వస్తువులనూ ఆవరించి చుట్టుకొని మెలికలు తిరిగి వుందని చెప్పుకుంటే ఆదోరకమైన తృప్తికరమైన సమర్థన

వర్షం చినుకులు నిప్పు రవ్వల్లా తుళ్లుతున్నాయి. చినుకుల్లో వెలుగు లేదు. నిప్పురవ్వల్లోని కాంతిని కొంత తగ్గించి చూస్తే ఎలా వుంటాయో అలా వున్నాయి చినుకులు.

ఆ కాంతిని తగ్గించడం సాధ్యం కాదని చాలామంది అభిప్రాయం. కాంతిప్రకాశం చూపుని బట్టి వుంటుంది. చూపు అన్నింటికీ ఒక్కరకంగానే లేదు. ఆకాశంలో ఎగిరే గ్రద్దకు చూపు తీక్షణమైనది. అంత మీద నుంచీ అది నేలమీదున్న చిన్న పిచ్చికను కూడా చూడగలదు. చూడడం అంటే

ప్రకాశాన్ని గ్రహించడం అన్నమాట. వెలుగు పిచ్చిక మీద పడి అది పరావర్తనమై ప్రయాణించిగ్రద్ద చూపుకు అందుతుంది. ఆ కొద్దిపాటి పరావర్తన వెలుగునూ అది గ్రహించగలదు. కాని మనిషి గ్రహించలేడు. మనిషి చూపు మందమైనది. కొద్దిపాటి పరావర్తన కిరణాల్ని అది గ్రహించ లేదు. కనుక చూపును బట్టి ప్రకాశం కనిపిస్తుంది. నిప్పురవ్వల్లో కాంతిని తగ్గించాలంటే చూపులో భేదంరావాలి. చలవ కళ్ళజోడు పెట్టుకుంటే కాంతిని తగ్గించి చూడడం అన్నమాట.

నిప్పురవ్వలు ఏ నీలంరంగు కళ్ళద్దాల్లోంచో, మట్టిరంగు కళ్ళద్దాల్లోంచో కనబడ్డట్టు చినుకులు కనబడుతున్నాయి. కొండ మీది రాతిబండలపై పడి పక్కలకు చెదిరిపడుతున్నాయి. అక్కడ అన్నీ కొండలే. కొండలపైన పైకి పొడుచుకొచ్చిన బండరాళ్లు. కొండదిగువ కనుచూపు మేర అడివి. కొన్ని వేల సంవత్సరాలుగా వర్షంలో కరిగి, యింకా మరికొన్ని వేల సంవత్సరాల ఆయుష్షుతో ఆకాశంలోకి చూస్తున్నాయి బండరాళ్ళు.

ఆకాశంలో మేఘాలు దట్టంగా అలుముకున్నాయి. ఆ అల్లికలో "యూనిఫార్మిటీ" లేదు. నైరూప్య చిత్రంలా గజిబిజిగా వుంది. లేతరంగూ. ముద్దరంగూ కలవక ఎక్కడి కక్కడ అతుకులు వేసి అంటించినట్టు వుంది.

ఒక కొండమీద నుంచి మరోకొండ మీదకు సూర్యుడు ప్రయాణం చేయడానికి వేసిన వంతెనలా వ్యాపించాయి మేఘాలు. ఆకాశం పాండురోగి ముఖంలా వుంది. మేఘాల పందిరిలా వుంది. కాలం కరిచిన సంస్కృతిలో శిథిలమైన కోటగోడలా వుంది. పేదవాడి చిరుగుల చొక్కాలా వుంది. ధనవంతుడి భోజనానంతరం వెండిపళ్లెంలో మిగిలిపోయిన వంటకాలులా వుంది. తడిసి తడిసి వెలిసిపోయిన నిష్టాత్ముడి మడిబట్టలా వుంది.

మేఘాలు కరిగిపోతున్నాయి. కరిగినా తరగడం లేదు. ఎక్కడినించో కొత్తవి ఎగిరివచ్చిపడుతున్నాయి. బరువువల్ల కాబోలు కొండ అంచుల మీదకంటా వంగి మేత మేస్తున్నట్టున్నాయి. దగ్గరనుంచి చూస్తే మేఘాలు కనిపించడం లేదు. పొగమంచులా వుంది. దూరంనించి చూసినప్పుడు అంద

మైన వంపులుతిరిగినట్టు మేఘాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఎక్కడికక్కడే ఆర్చీలు లాంటి వంపులు! ఉంగరాల జుట్టులా వంపులు తిరిగిన మేఘాలు!

వర్షం ఆగకుండా కురుస్తూనే వుంది. రాళ్లమీద పడ్డ చినుకులు మెల్లగా కిందకు జారి సహజీవనాన్ని అలవాటు చేసుకుని, నేలమీద పాకుతూ వెళ్ళి వాలులోకి మళ్ళీ, కాలం గీసిన గీతల్లోంచి అడుక్కు కొట్టుకు పోతు న్నాయి. కింద పడ్డ చినుకు వ్యక్తిత్వాన్నే వదులుకొంటోంది. పదింటితో కలిసి కొత్త చైతన్యంతో పరుగులు తీస్తోంది. ఏ రంగూ లేని శరీరానికి ఎరుపురంగు పులుముకొని, తన అందాన్ని ఎవరికో చూపించాలన్న ఉబలా టంతో కదిలి వెళ్ళిపోతోంది. కొద్దిదూరం కదలి వెళ్ళి ఏ రాయో అడ్డుపడితే ఆగిపోయి- కొత్తమిత్రులు వచ్చేవరకూ ఎదురుచూసి, రాగానే కొత్త ఉత్సా హంతో మళ్ళీ ముందుకు కదులుతోంది. సహజీవనానికి చక్కటి నిర్వ చనం అది!

పిల్లకాలువలు కొండమీది చాళ్లలో కిందకు దిగి కాలువలు కట్టి ప్రవ హిస్తున్నాయి. ఆ కాలువలు పది రకాలుగా చీలి, మళ్ళీ కలుసుకుని ఒకే చాలు లోకి వచ్చిచేరాయి.

ఎర్రటి ఏరు, కొండ లోయల్లోంచి పరుగెత్తుతోంది. గర్వంగా తలెత్తి నిలుచున్న బండరాళ్లను పట్టుకుని ఒక్క కుదుపు కుదిపి కదిలించి, కూడా పదిగజాల దూరం తీసుకుపోయి ఏడిపించిమరీ వదిలిపెడుతోంది. మరి కొన్ని బండరాళ్ళను వెంట లాక్కుపోయి కోణాల్నీ ఎగుడుదిగుడుల్నీ అర గ్గొట్టి నునుపుగా సానబట్టి మెరుగులు దిద్దుతోంది. ఊరేగింపు వెనక చప్పట్లు చరుచుకొంటూ పరుగెట్టే పిల్లకాయల్లా గులకరాళ్ళు ప్రవాహంవెంట కొట్టుకుపోతూ గలగల్లాడుతున్నాయి. అదోరకమైన అందమైన శబ్దం. మోచేతి నిండుగా గాజులు తొడుక్కున్న స్త్రీచేత భరతనాట్యం చేయిస్తున్నట్టుంది. ముస్లింస్త్రీలు డోలక్ వాయిస్తున్నట్టుంది. వాళ్ళ చేతులనిండుగా గాజులే!

ఒకచోట పదిగజాల ఎత్తుమీదనుండి నిటారుగా కింది లోయలోకిదూకి, క్షణంసేపు చుట్టూరా చూసి మళ్ళీ ముందుకు ఉరకలు వేసుకొంటూ వెళ్ళి పోయింది ఏరు. ఉత్సాహాన్ని ఆపుకోలేక తుళ్ళుతూ మెలికలు తిరిగిపోయింది. "బర్డ్సవ్యూ"లో ఏరు కొండల నడుమ మెలికలు తిరిగిన మట్టి రోడ్డులావుంది.

పగబట్టి కదులుతోన్న గోధుమ త్రాచులా వుంది. గుక్కపెట్టి ఏడుస్తోన్న చంటిపిల్ల కన్నీటి ప్రవాహంలా వుంది.

గబగబా వెళుతున్న ఏరు చటుక్కున తలెత్తి చూసింది. ఎదురుగా అడ్డుగోడలా నిలుచుంది ఓ బండరాయి. దాని ముఖంనిండా గంట్లే. ఎన్నో ఎదురుదెబ్బల్ని తట్టుకుని, పెచ్చులు వూడిపోయి అసహ్యంగా వుంది. ఏనాటిదో అది. ముసలితనం వచ్చేసినట్టు ముఖంమీద ముడతల్లాంటి పగుళ్లు. పైరంగు కూడా పాలిపోయింది. రక్తమంతా పోయి పాలిపోయినట్టు బూడిద రంగులో వుందది.

ఏరు నిర్లక్ష్యంగా ముందుకు వెళ్ళింది. బండరాయిని పట్టుకుని ఒక్క కుదుపు కుదిపింది. కదలలేదది. కసిగా దానిమీదికంటా పాకి, పట్టుదొరక్క కిందకు జారిపడి తలొంచుకుని దాని పక్కనుంచి ముందుకు వెళ్ళిపోయింది.

అలా వెళ్ళి వెళ్ళి మలుపు తిరిగి, వాలులోకి మళ్ళి కొండదిగువకు చేరుకుంది. దిగువన అన్నీ చెట్లే. అదంతా దట్టమయిన అడివి. ఆ అడివిలోని ఎండుటాకులు ప్రవాహం వెంటపరుగెత్తాయి. దారిపొడుగునా పహరా సైనికుల్లా నిలుచున్నాయి చెట్లు. చెట్ల పాదాల్ని కడిగి ఆ జలాన్ని మోసుకుని వెళ్ళిపోయింది ఏరు.

ఒకచోట ఏమీ తోచక ఓ చెయ్యి అలా విసిరి, విరిగిపడున్న ఎండు కొమ్మను ఒకదాన్ని వెంటేసుకొచ్చింది. వర్షం తగ్గింది కదా అని కలుగు బయటికొచ్చి తలెత్తి చూస్తున్న పాముని తలమీద అణిచి నీళ్ళల్లో ముంచి తిరిగి లేవనీయకుండా తనతోపాటు తీసుకుపోయింది. వర్షంలో తడిసి రెక్కలు బరువెక్కి ఎగరలేని ఓ పక్షిపిల్లను తోక పట్టుకుని నీళ్ళ అడుక్కు లాగేసింది.

అడివి దాటింది ఏరు. గులక రాళ్ళలోంచి ప్రవహిస్తోంది. కాసుల పేరు అటూ యిటూ కదిలినట్టు ఒకటే శబ్దం. కూడా వచ్చిన గులకరాళ్లు కొద్దిదూరం వచ్చి, యిక ముందుకు వెళ్ళలేక ఒక్కొక్కటే ఆగిపోయాయి. ఏరు యిసక పర్రలోకి మళ్ళింది. ఒడ్లు ఒరుసుకుని, కరిగి నీళ్ళల్లో పడుతున్నాయి. వెళ్ళేకొలదీ మార్గం విశాలమవుతోంది. గట్లు వొరుసుకుని విరిగి పడుతున్నప్పుడల్లా వింత శబ్దం వస్తోంది.

మళ్ళీ ఏదో చిట్టడివి, మైదానం, పొలాలు. అలసిపోయినప్పుడు అక్కడక్కడ కొద్దిసేపు ఆగి విశ్రాంతి తీసుకుని మళ్ళీ ముందుకు వెళ్ళిపోతోంది ఏరు. గోతుల్లో దిగబడిపోయిన నీళ్ళు కదలలేక అక్కడే వుండిపోయాయి. పక్కలకు చెదిరిపోయినవి మళ్ళీ వెనక్కురావడం యిష్టంలేక అక్కడే భూమిలోకి యింకిపోయాయి. వర్షం మెల్ల మెల్లగా తగ్గి సన్నగా తుంపర పడుతోంది. ఆకాశంలో మబ్బులు బీటలువారి ముక్కలువూడి దూరంగా విసిరేయబడ్డట్టు చెదిరిపోయాయి. ఒక ముక్క ఏనుగులా బరువుగా కదిలి కొండవెనక్కు వెళ్ళిపోయింది. మరో మేఘం గాలిలో పడవలా ఓ మూలకు కొట్టుకుపోయింది. ఇంకొకటి కుక్కపిల్లలా నిలుచుని చూసి చూసి చెట్ల గుబురుల్లో చిక్కడిపోయింది.

చూస్తూవుంటే ఒక్కోమేఘం ఒక్కో ఆకారంలో కదిలిపోతోంది. మనిషిచూపుకూ, భావనకూ సన్నిహిత సంబంధంవుంది. భావనలేకపోతే మనిషి చూపుకు అందంలేదు. మనిషి వట్టిచూపుతోనే తృప్తి పడలేడు. భావన అనేది మనిషి సంపాదించుకున్న వరం. ఆ శక్తి వుంది కనుక మనిషి, చూపులోనే గాక ప్రతిచిన్న విషయంలోనూ దాన్ని ఉపయోగించుకునే ప్రయత్నం చేస్తుంటాడు. చిన్న సంఘటనను పదిమంది నోటిద్వారా పంపితే అందమైన ఓ కథ తయారవుతుంది. దానికి కారణం మనిషి తన భావనా శక్తిని ఉపయోగించడమే. ఓ సంఘటనను అది జరుగుతుండగా చూసినదానికన్నా, దానిని చెప్తుంటే వినడంలో చాలా ఆసక్తీ, అందమూ వుంటాయి. చెప్పిన దానిలో భావనతో కూడిన కల్పన ఎక్కువ.

మేఘాలు దూరంగా తప్పుకొని ఆకాశం నిర్మలంగా కనిపిస్తోంది. మేఘాలు మోసుకుపోయిన చీకటి, చెట్లగుబురుల్లోనూ, కొండ వెనకా దిగబడిపోయింది. సూర్యకిరణాలు ఏటవాలుగా జారి ఏరును మండిస్తున్నాయి. అసలే ఎర్రటి ఏరు. దానికితోడు కిరణాలమంట. యుద్ధం ముగిసిన సాయంకాలం అక్కడ పెద్ద వర్షం పడి, ఆ స్థలాన్ని కడిగి శుభ్రంచేసి, రక్తపు నీటిని ఎక్కడికో దూరంగా తీసుకుపోయి వదిలివద్దామని బయలుదేరినట్టుంది.

మిగిలిపోయిన ఒక్కగా నొక్క ఆఖరి మేఘపుతునకా తప్పుకోగా వాలిన లేతకిరణం ఒకటి ఏటిమీద మండింది. ఆ కిరణం వాలిన చోట

అస్పష్టంగా పసుపురంగులో ఏదో మెరిసింది. దగ్గరనుంచి చూసినప్పుడు నీళ్ళలో అడవి చేమంతి పువ్వు తేలివస్తోంది!

ఏ కొండల్లోంచి ఏరు దాన్ని మోసుకొచ్చిందో మరి. నీళ్ళల్లో తడిసి తడిసి చలికి ముడుచుకుపోయినట్టు రేకులకొనలు వంకర్లు తిరిగిపోయాయి. పసుపురంగు నీళ్ళలో కరిగిపోయినట్టు కొద్దికొద్దిగా తెల్లబడుతోంది. అసలు, అడివి చేమంతిలా లేనేలేదు. మరేదో పువ్వులా వుంది. కొన్నివేల సంవత్సరాల కిందట అడవిచేమంతి ఎలా వుండేదో అలా వుందది.

డార్విన్ పరిణామ వాదాన్ని బట్టి చూస్తే యీనాటి ప్రాణులన్నిటికి మూలం అమీబా. ఏకకణజీవి పెరిగి, చీలి రకరకాల రూపాలై సృష్టి విశాల మవుతూ వస్తోంది. దేనికీ స్థిరరూపం లేదు. పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ప్రాణి పరిణామమందుతూ సృష్టి రూపాన్ని మారుస్తోంది. అనాకారిత్వంలోంచి సృష్టి అందంలోకి ప్రయాణం చేస్తోంది. కోతిలోంచి పరిణామమంది మనిషి వచ్చాడు. మనిషిలోంచి పరిణామమంది మరో రూపం వస్తుంది. ఏదీ స్థిరంకాదు. కొన్ని వేల సంవత్సరాల కిందట మనిషికి యీ రూపంలేదు. ఆ సిద్ధాంతాన్ని అంగీ కరిస్తే కొన్నివేల సంవత్సరాల కిందట గులాబీ పుష్పానికి యీనాటి రూపం వుండేది కాదని వప్పుకోవాలి. తామరపూలు ఎర్రగా, మృదువుగా, అందమైన స్త్రీ కళ్ళలాంటి రేకల్తో వుండేవికావు. తాటిచెట్టు పొడుగ్గా స్తంభంలా ఎదిగి తలమీద కుచ్చులటోపీ పెట్టుకున్నట్టుగా వుండేదికాదు. సన్న జాజులు మత్తెక్కించి కోర్కెల్ని రెచ్చగొట్టే యీనాటి సువాసనల్ని యిచ్చేవికావు. అంతకు మరికొన్నివేల సంవత్సరాల కిందట అసలు అవి సృష్టిలో వుండేవే కావేమో.

చేమంతి నీళ్ళలో తేలుతూ మునుగుతూ వస్తోంది. ఓ మధుపాయ్ ఎక్కడినించో ఎగిరివచ్చి గాలిలో దానిచుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేస్తూ వెంబ డిస్తోంది. ఆ తుమ్మెద తనను వెంబడించడం దానికి యిష్టంలేదు కాబోలు. అర్ధాంతరంగా యౌవనం రాలిపోయిన స్త్రీ, వయసులోని పురుషుడ్నిచూసి బాధపడ్డట్టు దానికళ్ళు చెమ్మగిల్లాయ్.

మధుపాయ్! ఇప్పుడా నువ్వురావడం? ఉదయమంతా కళ్ళలో వత్తు లెట్టుకుని చూశానే! ఆ రాళ్ళకింద చీకట్లో కలిసిపోకుండా నన్ను నేను కాంతు

లతో వెలిగించుకుని చూశానే. కాని ఎవరూ నావయిపు చూడనేలేదు. అంతా అయిపోయాక యిప్పుడు నా వెంటబడితే మాత్రం ప్రయోజనం ఏమిటి. ఏమి వ్వగలను నీకు. నా యౌవనం నీళ్ళపాలైపోయింది అన్నట్టు-జాలిగా, బాధగా చూసి, దానికి ముఖాన్ని కననడనీయకుండా నీళ్ళలో దాచుకొంటోంది.

పుష్పానికి దుఃఖం కూడా వస్తోంది. రేకలమీదకు చేరిన నీటిబిందువులు మెల్లగా జారి ఏటిలోకొట్టుకుపోతున్నాయి. ఈ మధుపాయ్ మరో గంట ముందుగా వచ్చివుంటే ఎంత బావుండును! వర్షంలో తడిసి చలికి ముద్దయి పోయిన దాన్ని దగ్గరకు తీసుకుని వెచ్చగా రేకలతో కప్పి, దాని శరీరానికి అత్తర్లు పులిమి, తాగడానికి మకరందాన్ని యిచ్చి దేవుడిలా పూజించేది. ఇప్పుడేముంది తనకు యివ్వటానికి? అంతా అయిపోయింది. రాత్రినించీ కురుస్తున్న వర్షంలో ఒక్కరూ తనవయిపు రానేలేదు. ఉదయం కళ్లుతెరిచిన దగ్గర్నుంచీ ఎవరన్నా వస్తారేమోనని ఎదురుచూస్తూనే వుంది. అదేం వర్షమో, మిన్నూ మన్నూ ఏకమైనట్టు ఒకటే వర్షం! ఎక్కడో ఏదో మధుపాయ్ ఆకలితో అరుస్తునట్టు శబ్దంవస్తే తలవంచి రాతికింద నుంచి చూస్తోంది తను. ఏమీ కనిపించక అటూ యిటూ కళ్లు పొడుచుకుని చూస్తోంటే ఎవరో పక్కవాటుగా వచ్చి మెడమీదఒక్కగుద్దు గుద్దారు. అంతే. తూలి పడిపోయింది తను....స్పృహ వచ్చేసరికి రెండు చేతుల్తోనూ ఎవరో తనని ఎత్తుకుని ఎక్కడికో లాక్కుపోతున్నారు. కళ్లు విప్పిచూసింది తను. ఎర్రటి ఏరు! తన మెడమీద గుద్దిపడగొట్టిన ఎండిపోయిన మోడుకూడా పహరాకాస్తున్నట్టు తన వెంటే వస్తోంది. తన యవ్వనమంతా నీళ్ళపాలై పోయింది. ప్రాణాలు గిలగిలలాడుతున్నాయి. చూపుకూడా దిగజారిపోతోంది. ఇంకెంతోసేపు తను బతకలేదు. ఆఖరి క్షణాలు ప్రవేశించాయని అర్థమవు తూనే వుంది. ఏదో మగత. కళ్లు చీకట్లు కమ్ముతున్నాయి. ఎర్రటి ఏరు చీకటి సముద్రంలా కనిపిస్తోంది.

పుష్పానికి శోష వచ్చేసింది. ఏమీ కనిపించడంలేదు. చుట్టూ చీకటి సముద్రం. అందులో ఎక్కడినుంచో ఓ వెలుగు రేఖ పడుతోంది. ఆ వెలుగు రేఖ అవతలిచివర ధగ ధగా మెరుస్తోన్న ఇంద్రధనుస్సులోని రంగులు. ఎవరో పెద్ద చక్రాన్ని తిప్పుతున్నారు. ఆ చక్రానికి సప్తవర్ణాల ఆకులున్నాయి.

చక్రం తిరుగుతోంటే రంగులు కనిపించడంలేదు. అంతా ఒకటే రంగు. తెలుపు రంగు.

'ఇదిగో ఇటే....ఇటే' అని ఎవరో దానికి చెయ్యి అందించారు. ఆచేతిని అందుకుని గట్టిగా పట్టుకుని ఒక్క గెంతు గెంతింది పుష్పం.

పుష్పం నీళ్ళలో మునిగిపోయింది.

అది మళ్ళీ పైకి వస్తుందేమోనని మధుపాయ్ ఏటి వెంబడే ఎగురుతూ వెళ్ళింది. ఎవరికి వినిపించకుండా రహస్యంగా పిలిచింది. చివరకి గొంతెత్తి పాటపాడింది. కాని పుష్పం మళ్ళీ కనిపించలేదు.

ఇందాకటి నుంచీ ఏరు దాన్ని చూస్తూనే వుంది. ఆ మధుపాయ్‌ని చూస్తోంటే ఏరుకు నవ్వొస్తోంది. ఆ నవ్వును ఆపుకోలేక పైకే నవ్వేసింది.

మధుపాయ్‌కి కోపం వచ్చింది. అభిమానం దెబ్బతింది. నోట్లో గొణుక్కొంటూ వెనక్కు వెళ్ళిపోయిందది.

"లేకపోతే, దగ్గరకు పిలిచి రంగులూ, సువాసనలూ వంటికి అద్ది. తాగటానికి తేనె యిస్తే యీ మధుపాయ్‌లు వెళ్ళిపోతూ వెళ్ళిపోతూ పాదాలతో ఆ పూలనే ఒక్కతన్ను తన్ని మరీ వెళతాయి. వీటికి యిలానే జరగాలి. కృతఘ్నులు" అనుకుంది ఏరు. అక్కడనుంచి కదలి వెళ్ళిపోయింది.

అటూ ఇటూ గట్లు. ఆ గట్లమధ్య ఏరు పరుగెత్తుతోంది. స్వేచ్ఛగా మెలికలు తిరిగి యిష్టంవచ్చినట్టు ప్రయాణంచేస్తూ యింతవరకూ వచ్చింది కానీ యిప్పుడా స్వేచ్ఛను ఎవరో గట్లమధ్య బంధించేశారు. ఆగట్లు తీసుకెళ్ళే మార్గంలోనే వెళ్ళాలి. అటూ యిటూ ఎత్తయిన గట్లు.

ఆ గట్ల వెనక ఏం వింతలున్నాయోనని ఎగిరెగిరి చూసుకుంటూ వెళుతోంది ఏరు. దూరంగా తాటిచెట్ల తలలు కనిపిస్తున్నాయి. తాటిచెట్ల వెనక ఆకాశం తగలబడిపోతోంది. ఏరుకు ఆదుర్దా ఎక్కువయ్యింది, తగలబడిపోతోన్న ఆకాశాన్ని ఆర్పుదామని వేగం హెచ్చించింది. దృష్టంతా అటే పెట్టుకుని, పక్కలకు చూడకుండా పడమటికి వెళ్ళిపోతోంది.

ఎంతదూరం ప్రయాణం చేసినా తగలబడిపోతోన్న ఆకాశం దగ్గర కావడంలేదు. చివరకు ఎవరో వెళ్ళి మంటల్ని ఆర్పేసినట్టున్నారు. ఆకాశంలో

ఎరుపురంగు క్రమ క్రమంగా మాయమయిపోయింది. ఆ మండిపోయిన ఆకాశంలోంచి నల్లని నుసిరాలినట్టుగా మెల్ల మెల్లగా చీకట్లు రాలుతున్నాయి.

వెనుకనుంచి ఎవరో తనవైపు తొంగిచూస్తున్నట్టనిపించి మలుపు తిరుగుతూ ఓసారి వెనక్కు తిరిగిచూసింది ఏరు.

చంద్రుడు ఏటిమీదకు వంగి ఆ నీళ్ళల్లో తన ముఖాన్ని చూసుకుంటు న్నాడు. తుమ్మచెట్ల వెనక చిక్కడిపోయిన చంద్రుడు మెల్లమెల్లగా చిక్కుల్ని విప్పుకుంటూ పైకి వచ్చేశాడు.

ఏదో వింతలోకంలోకి వెళ్ళినట్లనిపించింది ఏరుకు. కలలో కనిపించే అందమైన ప్రకాశంలాంటి కాంతి అది. కిరణాలు మంచుగడ్డలోంచి దూరి వచ్చినట్టు చల్లగా వున్నాయి. అదో కొత్తలోకం. అక్కడ అప్పుడే పాల వర్షం కురిసి వెలిసిపోయింది. ఆ లోకంలో గాలిలో "ఇతేన్" ఎక్కువ. అందువల్ల అక్కడ అన్నీ శీతకిరణాలే. గాలికికూడా వింత పరిమళంవుంది.

ముందుకు వెళ్ళిపోతే యీ ప్రకాశం, యీ అందం లభించవేమోనని భయంతో ఏరు మందంగా కదులుతోంది. అటూయిటూ చూసుకొంటూ మెలి కలు తిరుగుతూ, ఒక్కొక్క వింతనే పరిశీలిస్తూ వెడుతోంది.

దూరంగా ఒకచోట భూమ్మీదకూడా నక్షత్రాలు వెలుగుతున్నట్టని పించాయి. ఏరుకు ఆశ్చర్యంవేసింది. మెల్లగా కదిలి అటే వెళ్ళింది.

గట్టు దిగువన దూరంగా వెన్నెల్లో మెరుస్తోన్న పల్లె. తడిసిపోయిన తాటాకు పాకల మీద వెన్నెలపడి నిలవలేక జారిపోతోంది. పాకల్లో దీపాలు నక్షత్రాల్లా మినుకు మినుకుమంటున్నాయి. కొబ్బరిచెట్లు పాకల మీదకు వంగి వెలుతుర్ని కత్తుల్లాంటి ఆకుల్తో చీలుస్తున్నాయి. చంద్రుడి అందం కొబ్బరి చెట్ల మధ్యనే. కొబ్బరిచెట్టేగాని సృష్టిలో లేకపోతే చంద్రుడికి యింత అందం వచ్చేదే కాదు.

ఊరు యింకా నిద్రపోలేదు కాబోలు, ఊళ్ళోనుండి పాటలూ, తిట్లూ, కుక్కల అరుపులూ గజిబిజిగా అస్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఎక్కడో ఏదో పెళ్ళి జరుగుతున్నట్టుంది. సన్నాయి మేళం, మద్దెల చప్పుడు గాలిలో ఎగిరివస్తున్నాయి.

ఊరికి రెండు వైపులా ఏటిగట్టుంది. గట్టు వెంబడే వెళ్ళి సగం ఊరుని అక్కడనించే చూసి ముందుకు వెళ్ళిపోబోయింది.

సరిగ్గా అప్పుడే ఎవరో తెల్లటి బట్టల్లో వెన్నెల్ని మోసుకొని పాకల్లోంచి ఏటివద్దుకు సన్నని కాలిబాటలో పరుగెత్తుకుని వస్తున్నారు. పొలాలకు అడ్డం పడి వచ్చి గట్టెక్కి వగరుస్తూ నిలుచున్నారు. చనిపోయేముందు ప్రాణం గింజుకున్నట్టు గాలికి చీరపవిట గింజుకొంటోంది. చీర కుచ్చిళ్లు వుండి వుండి అసమర్ధుడి ఆశలా గాలిలో ఎగిరి చప్పబడిపోతున్నాయి. పద్దెనిమిదేళ్ళ అమ్మాయి ఆమె! గట్టున నిలుచుని ఏరువంక నిశ్చలంగా చూస్తోంది. ఆమె చెంపలమీద వెన్నెలవాలి చెక్కిళ్లు పాలరాతిలా మెరుస్తున్నాయి. కుడివైపు బుగ్గమీద కాటుక మచ్చ తెల్లటి చెక్కిలిమీద మరీనల్లగా కనిపిస్తోంది. పాల రాతి గచ్చుమీద నల్లటి సిరాబొట్టు వలికిపడ్డట్టుందది. కలువ పూవుమీద కందిరీగ వాలినట్టుంది. కళ్లు నీళ్ళల్లో తడిసి తడిసి ఉబ్బిపోయినట్టున్నాయి. కళ్ళకింద రెప్పలనీడలు పడి గుంటలు మరీ లోతుగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆ గుంటల్లోంచి కన్నీటి ప్రవాహాలు మైదానాల్లాంటి చెంపలమీదుగా ప్రవహించి కంఠం కింద చీకటి సముద్రంలో కలిసిపోతున్నాయి.

ఏరుకు చటుక్కున ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చి నీళ్ళ అడుగున కొట్టుకొస్తున్న చేమంతిపువ్వును ఒడ్డుకు నెట్టింది. నీళ్ళల్లో మునుగుతూ తేలుతూ వెన్నెల్లో మెరిసిపోతోంది పువ్వు. ఏ స్త్రీ నుదుటి తిలకమో గంగపాలై ఎర్రబడ్డట్టున్న ఏటిలో మాంగల్యపు పసుపుకొమ్ములాగా వుందది.

గట్టుమీద నిలుచున్న అమ్మాయి ఆ పువ్వునే చూస్తూ వుండిపోయింది.

అకస్మాత్తుగా ఆమె వెనక పాకల్లో పెద్దపెట్టున సంచలనం బయలు దేరింది. అరడజను మంది జనం యిటే పరుగెత్తుకొస్తున్నారు. "అమ్మాయ్ అమ్మాయ్!.... ఏమిటిది....ఒద్దు .... ఆగు" అని అరుస్తూ పొలాలకడ్డంపడి పరుగెత్తుకొస్తున్నారు.

ఆ అమ్మాయి ఓసారి వెనక్కు తిరిగిచూసింది. కంఠం కొసవరకూ ఊపిరిపీల్చి, కళ్లుమూసుకుని నీళ్ళలోకి ఒక్కదూకు దూకింది.

"అయ్యో....అయ్యో" అనుకుంది ఏరు. పిరికిదానిలా ఒక్కసారి అదిరిపడింది. ఆ అమ్మాయిని తనే చంపేయిబోతున్నట్టూ, తను హంతకురాలు అయిపోతున్నట్టూ భయపడిపోయింది. భయంతోనే అక్కడ నుండి పారిపోదామని పరుగుతీసింది.

వెనక పరుగెత్తుకొస్తున్నవారు గట్టును చేరుకున్నారు. గుండెలు బాదుకుంటూ గట్టు వెంబడే పరుగెత్తారు. వాళ్ళల్లో యిద్దరు ఉన్నపాళంగా నీళ్ళల్లోకి దూకి యీదుతున్నారు.

కొద్ది దూరం ఏటితోపాటువెళ్ళి ఆ అమ్మాయిని పట్టుకుని ఒడ్డుకొచ్చాడు ఒకడు. మిగిలినవారు పరుగెత్తుకెళ్ళి పైకితీశారు. అప్పటికే ఆ అమ్మాయి కడుపునిండా నీళ్ళు తాగేసింది. వెల్లికిలా పడుకోబెట్టి పొట్ట మీద అణచి నీళ్ళు కక్కిస్తున్నారు.

ఎందుకు ఆ అమ్మాయి నీళ్ళలోకి దూకేసిందో ఏరుకు అర్థంకాలేదు.

గట్టుకింద పొలాల్లో మడులుకట్టడానికని ఎవరో ఏటిలో మట్టి, తోలించుకుని వెళ్ళినట్టున్నారు. అక్కడ గుంట ఒకటి వుంది. ఆ గుంటలోకి మళ్ళీ, ఏం జరుగుతుందో అని చూస్తోంది ఏరు.

గట్టుకింద జొన్న చేనులో మొక్కలు ఫెళఫెళా విరిగిపోయాయి. ఏమిటోనని ఏరు గట్టుమీదకంటా పాకి తొంగి చూసింది.

ఓ యువకుడు జొన్నకర్రల్ని తొక్కుకొంటూ పరిగెత్తుకొచ్చాడు. గుండె తెగిపడిపోయేంత గట్టిగా వగరుస్తున్నాడు. స్పృహలేక పడివున్న అమ్మాయికేసి పిచ్చిగా చూసి అమాంతం మెడకింద చేయివేసి పైకి లేవదీసి "కాంతం!.... కాంతం!.... నేనూ, నీ భద్రాన్ని.... నీ కోసం మూడొందలమైళ్ళ దూరంనించి కళ్ళల్లో జ్యోతులెట్టుకొని వచ్చాను. ఇలాచూడవూ....ఒక్కసారి."

మాటలు బొంగురుపోయి పలకలేక ఏడుస్తున్నాడు యువకుడు.

యువతి మెల్లగా కదిలింది. బిగుసుకుపోతున్న కళ్లరెప్పల్ని బలవంతంగా పైకి ఎత్తి పట్టుకుని మరోలోకంలోకి చూస్తున్నట్టు చూసింది.

తడిసిపోయిన ఆ కళ్లల్లో ఓ మూల కొద్దిపాటి వెలుగు వెలిగి క్షణంపాటు మెరిసింది. "వచ్చావా భద్రం! ..కాని...ఇప్పుడా...రావడం... సమయం...."

ఏరుకు అంతా అర్థమైంది. ఏం జరిగిందో దానికి తెలిసిపోయింది. కూడా తీసుకొచ్చిన చేమంతి పువ్వును అక్కడే గట్టుదగ్గరే వదిలేసి, అక్కడ నుంచి కదిలి వెళ్ళిపోయింది యేరు. (1968)

★